

Mentális képek

Gulyás Andrea Katalin munkái

Hegelnek, aki szintén zseni volt, igencsak tetszett volna ez a jelenet, aminek két ellentétes funkciója van, tudniillik a víz felkínálása (a pohárban) és a víz elutasítása (az esernyő által). Szórakoztatta volna a dolog, élvezte volna, ugyanúgy, ahogy egy vakációt szokás élvezni.
René Magritte

Gulyás Andrea Katalin munkái gyakran építenek a feszültségek kihasználására. A *Nyomás alatt* sorozatban a pillanatszorító ereje meghajlítja a rideg téglát, benyomja a matrjoska babák fejét. A szemlélő szinte hallja a *Megszorító intézkedéseknél* az összeszorított porcelántányérok roppanását, érzi az összegyűrt tornacipő feszítő erejét.

46

Az anyag és a forma ellentétének kihasználása az életmű egyik fontos motívuma, legyen szó tüskék és buborékfólia összekapcsolásáról (*Biztonságos illúzió*), összehabarcsozott jenga építőelemekről, purhabbal stabilizált kártyavárról vagy a *Törékeny stabilitás* sorozatról, ahol a mindennapi, jellemzően gondatlan használatra tervezett bőr- és műanyag tárgyak alakulnak át 18. századi porcelánszobrokká. A képek szinte tapintani hívnak, a szemlélő szinte már csak kíváncsiságból is megszorítaná a tisztítószeres flakont, és belerúgna a labdába. A funkció és az anyag ellentéte gyors és radikális feloldásra csábít.

A feszültség kifejezésének másik útja a forma és funkció kijátszása egymás ellen. Ez a mozgatórugója a *Felfolyónak*, de a mélyben ez működteti a *Vízípisztoly* sorozatot is. A vízípisztoly paradoxona, hogy gyerekjátéki ártatlanságában egy gyilkolásra kifejlesztett eszköz működésmódját másolja. Korunk paradoxona, hogy 2018 óta a pisztoly emoji helyett is a vízípisztoly jelenik meg, illetve az internetes moderáció terjedésével a mesterséges intelligencia kijátszására lassan a szó maga is átveszi az eredeti helyét, hogy elkerülje az algoritmusok figyelmét. A kommunikációs csatornákat folytonos figyelem alatt tartó szoftverek eufemizmusokra kényszerítik a felhasználókat (un-alive, corn stb.), miközben az üzenet tartalma mit sem változott. Az agresszió és abúzus nem formai kérdés. Valójában ezt a felszínes mű-világot tárja elénk a sorozat, ahol az egyes darabok deformáltsága, magabiztosan megfestett átlátszó plasztik felülete csak fokozza a mű-anyag hatást, a tárgy anyagában és használatában egyaránt.

Gárdonyi László

Gulyás Andrea Katalin: Törékeny stabilitás II.

Gulyás Andrea Katalin: Clin

Gulyás Andrea Katalin: Schrödinger vázája